سەنگی لەنێوان سەقامگیری ناوخۆیی و کاریگەری هەرێمی دەثسەماحەتی حەکیم لە کەربەندی (سین) بە گفتوگۆ: عیراق هاوکات و گرنگی هەڵبژاردنەکان و بەشداری کردنی هەمووان دووپات دەکاتەوە

لەچوارچێوەی بەشداری کردنی لە کەربەندی (سین) بەڕێز عەمار حەکیم سەرۆکی هاوپەیمانێتی هێزەکانی دەوڵەتی نیشتمانی لەم دیدارە گوتی پێشهاتەکانی ئەو دوایییەی ناوچەکە لە دید و بۆچوونەکان زیاتر بوو بۆیە پێویستە عێراق پارێزگاری لە هاوسەنگی ناوخۆیی بکات، بێ ئەوەی لە کێشەکان نغرۆ بێت لەگەڵ بەردەوامبوون لە پالپشتی کردنی دۆسیەی فەلەستین و لوبنان لەڕووی سیاسی و میدیایی و مرۆیی.

سەماحەتی ئاماژەی کرد کە عیراق پارێزگاری لە پەیوەندی هاوسەنگ لەگەل کۆماری ئیسلامی ئێران و ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا دەکات و دووپاتی کردەوەش کە عومان وێستگەیەکی دانوستاندن بوو لەنێوان هەردوو لادا، عیراقیش یەکێکە لە سوودمەندەکان لەم گفتوگۆیە و لە ئەنجامەکانی.

سەماحەتی ڕوونیشیکردەوە کە هەڵبژاردنەکانی عێراق سەرەڕای تەگەرەکان لەکاتی خۆیدا بەڕێوەدەچێت و داوای بەهێزکردنی لێکتێگەیشتنی لەگەڵ ئەو فراکسیۆنە نیشتمانییانە کرد کە قوربانی گەورەیان بە عێراق داوە و تەئکیدی لەوە کردەوە کە مامەڵەکردن لەگەڵ ئەم فراکسیۆنانەدا بەشێوەیەکی نایاب پەرەی سەندووە و لە چوارچێوەیەکدا کە بەرژەوەندی هەمووان پارێزراو بێت..

سەبارەت بە بابەتی هەڵبژاردن بەڕێز حەکیم جەختی لەوە کردەوە کە یاسای ئێستا هاوسەنگی و دادپەروەری بەدی دەهێنێت و بیرۆکەی گۆڕینی بۆ ئێستا ڕەتدەکاتەوە چونکە لەوانەیە ببێتە هۆی تێکدانی کاری کۆمیسیۆن و دواکەوتنی وادەی هەڵبژاردن و تەئکیدی لەوە کردەوە کە فرەیی لیستەکان لەچوارچێوەی هەماهەنگیدا ڕێککەوتنی تەواوە و لەڕێگەی لیژنەیەکی تایبەتەوە بەڕێوەدەبرێت کە ڕیتمی هەڵمەتەکانی هەڵبژاردن کۆنترۆڵ دەکات...

دەربارەی فرەیی بیروڕا لەچوارچێوەکەدا سەماحەتی گوتی کە ئەوە دیاردەیەکی ئەرێنییە کە کاریگەری لەسەر یەکگرتنەکەی نەبووە بەڵام جەختی لەسەر گرنگی بەڕێوەبردنی بەرپرسیارانە کردووەتەوە هه روه ها داوای به شداریکردنی سه رجه م لایه نه سیاسییه کانی له هەڵبژاردنەکاندا دووباره کرده وه و به شداریکردنی ڕه وتی سەدر به بەرژەوەندی نیشتیمانی زانی که دەبێتە هۆی بەرزکردنەوەی ڕێژەی بەشداریکردن..

بەڕێز حەکیم جەختی لەوە کردەوە کە ڕەوتی حیکمەتی نیشتمانی بەردەوامە لە گەڕانی ڕێڕەی نەتەوەیی خۆی لەڕێگەی خستنەڕووی بینین و بیروڕا لەفەزای گشتیدا و ڕوونیشیکردەوە کە بەشداری نەکردن لەحکومەت مانای دوورکەوتنەوە لە گۆڕەپانی سیاسی یان ڕاگرتنی ئامۆژگاری نییە...

سەبارەت بە بارودۆخی ناوچەکە بەڕێز حەکیم داوای کرانەوەی بەرامبەر سوریا کرد کە خزمەت بە بەرژەوەندییەکانی عێراق بکات بەتایبەتی لە ڕووبەڕووبوونەوەی تیرۆر و چارەسەرکردنی ئاڵۆزی ئەمنی و ئاماژەشی کرد کە سەرۆک وەزیران لەبارەی باگراوندی کۆبوونەوەکانی ئەم دوایییەی قەتەر لەسەر ئەو دۆسیەیە بە هێزە سیاسییەکانی ڕاگەیاندووە..

هەروەها جەختی لەوە کردەوە کە عێراق ئازادی هەڵبژاردنی بانگهێشتکراوەکانی لووتکەی عەرەبی وەک وڵاتی میواندار نییە، هەروەها داوای پابەندبوون بە دیپلۆماسی گشتگیر کرد و کۆبوونەوەکانی لووتکە وەک سەکۆیەک بەکار نەهێنن بۆ دوورخستنەوە، هەروەها ئاماژەی بەوەدا کە عێراق خۆی پێشتر بانگهێشت کراوە سەرەڕای ئەوەی ناڕەزایی لە ئەزموونەکەی هەبووە.

لەلایەکی دیکەوە سەماحەتی حەکیم هەڵوێستی خۆی دووپاتکردەوە بۆ ڕەتکردنەوەی شەڕە تایفییەکان و گوتیشی پێگەی جوگرافی عێراق و دیمۆگرافی لە عێراق وایکردوە بیرۆکەی هەرێمەکان لەنێو چوارچێوەیەکی ئیدار و دەستووری ورد بکرێت، هۆشداریشی دا لە سیاسەتی بەزیادکردنی بێ بەرنامەی ژمارەی پارێزگاکان و داوای کرد پارڤیزگای تازە بەپێی مەرج و پێوەری دیار بڕیاری لەسەر بدرێت..

بەڕێزیان گوتیشی ژمارەی کورسییەکانی ڕەوتی حیکمە تەنها پێوەری کاریگەر نییە بەڵکو ڕۆڵی ڕساتەقینە لە هەڵوێست و دیدی سیاسی بنەما دەگرێت، دووپاتیشی کردوە عێراق ئەو قۆناغەی نێپەڕ کردووە و گەلیش لەگەڵ ئەو ڕێڕەوە بەئەرێنی کاردانەوەی هەبووە.

لەکۆتایی قسەکانیدا، بەرێز حەکیم ڕوونی کردەوە کە سەردانە یەکبەدوای یەکەکانی بۆ پاریزگاکان بۆ ئەوەیە کە پەیوەندی ڕاستەوخۆ بە هاولاتیان بکات و لەکێشەکانیان تێبگات، هەروەها بەشداری ناردنی پەیامی بەیەکەوە ژیان و تەبایی لەسەرتاپای وڵات بکات.